EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 5.8.2015
COM(2015) 388 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

o pravidlech, která upravují úrovně použití obezřetnostních požadavků v bankovnictví

OBSAH

1. Úvod ... 3

2. Přehled pravidel, která upravují úrovně použití obezřetnostních požadavků stanovených ve směrnici CRD a nařízení CRR ... 4

2.1. Obecné pravidlo dohledu na dvou úrovních ... 4

2.1.1. Obecné pravidlo v souladu se standardy Basilejského výboru pro bankovní dohled ... 4

2.1.2. Obě úrovně použití se navzájem doplňují ... 4

2.2. Výjimky z obecného pravidla ... 5

2.3. Zdůvodnění výjimek ... 6

2.4. Uplatnění výjimek v EU ... 7

3. Problémy, které byly zjištěny v souvislosti s pravidly, jež upravují úrovně použití obezřetnostních požadavků ... 8

3.1. Rozdíly mezi odchylkami uplatňovanými na úvěrové instituce a investiční podniky ... 8

3.2. Do pravidel nejsou začleněny aspekty řešení krizí ... 8

3.3. Existence odchylek s nevhodným rozsahem použití ... 8

3.4. Neúplné podmínky pro uplatnění výjimek ... 9

3.5. Nesoulad mezi pravidly pro výjimky ve směrnici CRD a nařízení CRR ... 9

3.6. Nedostatečné sledování subjektů, které jsou vyňaty z působnosti obezřetnostních požadavků ... 10

3.7. Identifikované problémy týkající se výkladu ... 10

3.7.1. Riziko různého výkladu, pokud jde o způsob, jak na konsolidovaném základě používat pravidla odměňování ... 10

3.7.2. Riziko různého výkladu podmínek pro použití výjimek ... 11

3.7.3. Nejasné zacházení s institucemi, které mají účast ve finančních subjektech usazených v třetích zemích ... 11

4. Závěr ... 11

1. ÚVOD

Dohled nad bankovní skupinou, která sestává z několika úvěrových institucí nebo investičních podniků (dále jen „instituce“), se provádí na dvou úrovních, tedy na úrovni celé bankovní skupiny a na úrovni každé instituce ve skupině. První úroveň odpovídá dohledu na konsolidovaném základě, druhá úroveň dohledu na základě individuálním. Podle této zásady dohledu na dvou úrovních se obezřetnostní pravidla pro bankovnictví, stanovená ve směrnici 2013/36/EU[1] (dále jen „CRD“) a v nařízení (EU) č. 575/2013[2] (dále jen „CRR“), používají jak na individuální, tak konsolidované úrovni. Tato zásada však má řadu výjimek.

Účelem této zprávy je posoudit vhodnost pravidel, která upravují úrovně použití obezřetnostních požadavků stanovených ve směrnici CRD a nařízení CRR, zejména režim výjimek. Tato zpráva se zabývá společně dvěma mandáty, které byly Komisi uděleny Evropským parlamentem a Radou, jak stanoví čl. 161 odst. 4 směrnice CRD a čl. 508 odst. 1 nařízení CRR:

– první mandát vyžaduje, aby Komise do 31. prosince 2014 přezkoumala uplatňování článků 108 a 109 směrnice CRD a vypracovala o něm zprávu, kterou předloží Evropskému parlamentu a Radě, případně s legislativními návrhy; uvedené dva články upřesňují úrovně použití obezřetnostních požadavků stanovených v článcích 73 až 96 směrnice CRD, pokud jde o interní postup pro hodnocení kapitálové přiměřenosti, systémy správy a řízení, řízení rizik a zásady odměňování,

– druhý mandát vyžaduje, aby Komise přezkoumala uplatňování článků části první hlavy II a čl. 113 odst. 6 a 7 nařízení CRR a vypracovala o něm zprávu. Část první hlava II nařízení CRR stanoví pravidla, podle nichž se mají na instituce včetně institucí, které jsou členy kooperativních sítí a institucionálních systémů ochrany, na individuálním nebo konsolidovaném základě uplatňovat všechny ostatní obezřetnostní požadavky stanovené ve směrnici CRD a nařízení CRR. Ustanovení čl. 113 odst. 6 a 7 nařízení CRR stanoví podmínky, které je třeba splnit, aby bylo možné na individuálním základě osvobodit instituce, které jsou členy téhož institucionálního systému ochrany, nebo instituce, které jsou ve vzájemném vztahu podle čl. 12 odst. 1 směrnice 83/349/EHS[3], od požadavků na likviditu.

Zpráva vychází ze stanoviska, které dne 31. října 2014 [4] vydal Evropský orgán pro bankovnictví (EBA) po konzultaci s vnitrostátními příslušnými orgány.

---

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU ze dne 26. června 2013 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky, o změně směrnice 2002/87/ES a zrušení směrnic 2006/48/ES a 2006/49/ES (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 338).

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013 o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

[3] Sedmá směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, založená na čl. 54 odst. 3 písm. g) Smlouvy o konsolidovaných účetních závěrkách (Úř. věst. L 193, 18.7.1983, s.1).

[4] Stanovisko Evropského orgánu pro bankovnictví k uplatňování článků 108 a 109 směrnice 2013/36/EU a části první hlavy II a čl. 113 odst. 6 a 7 nařízení (EU) č. 575/2013, 29. října 2013.

Následující oddíl obsahuje přehled různých pravidel, která upravují úrovně použití obezřetnostních požadavků, aby bylo možné vytvořit si jasnou představu o tom, o jaké záležitosti se jedná. Třetí oddíl popisuje odlišnosti a nesrovnalosti mezi těmito pravidly a otázky týkající jejich výkladu. Závěr obsahuje návrhy, jak dané otázky dále řešit.

2. PŘEHLED PRAVIDEL, KTERÁ UPRAVUJÍ ÚROVNĚ POUŽITÍ OBEZŘETNOSTNÍCH POŽADAVKŮ STANOVENÝCH VE SMĚRNICI CRD A NAŘÍZENÍ CRR

2.1. Obecné pravidlo dohledu na dvou úrovních

Obecně platí, že bankovní skupina složená z jedné či více institucí podléhá obezřetnostním požadavkům jak na individuálním, tak konsolidovaném základě. Na individuální úrovni plní každá instituce v bankovní skupině obezřetnostní požadavky na základě vlastní situace v souladu s článkem 6 nařízení CRR. Na konsolidované úrovni se od subjektu v čele bankovní skupiny vyžaduje, aby v souladu s článkem 11 nařízení CRR dodržoval obezřetnostní požadavky na základě konsolidované situace bankovní skupiny.

2.1.1. Obecné pravidlo v souladu se standardy Basilejského výboru pro bankovní dohled

Pravidlo dohledu na dvou úrovních je klíčovým prvkem základních zásad účinného bankovního dohledu, které byly přepracovány Basilejským výborem pro bankovní dohled v září 2012. Tyto zásady zdůrazňují, že je důležité, aby orgány dohledu vykonávaly kromě dohledu na konsolidovaném základě také dohled nad každou bankou ve skupině zvlášť.

Obecné pravidlo dohledu na dvou úrovních je rovněž v souladu s rámcem Basilejského výboru pro bankovní dohled z roku 2006[5], který doporučuje, aby se obezřetnostní pravidla vztahovala na jakoukoli mezinárodně aktivní bankovní skupinu na konsolidovaném základě a rovněž na každý mezinárodně aktivní bankovní dceřiný podnik v rámci takové bankovní skupiny.

2.1.2. Obě úrovně použití se navzájem doplňují

Úrovně použití jsou komplementární. Použití na individuálním základě umožňuje příslušným orgánům soustředit se na samotnou instituci, zatímco použití na konsolidovaném základě umožňuje provést celkové posouzení celé skupiny, do níž daná instituce patří. Konsolidovaný dohled pomáhá příslušným orgánům lépe určovat a sledovat hrozby, které mohou další subjekty ve skupině představovat pro každou z institucí ve skupině, což následně posiluje dohled nad institucemi na individuálním základě.

Použití na individuálním základě je v souladu se skutečností, že závazky musejí splácet právní subjekty, což znamená, že mateřské subjekty nejsou obecně právně zodpovědné za závazky dceřiných podniků. Na druhé straně použití na konsolidovaném základě pomáhá zamezit dvojímu započítání kapitálu, pokud určitý subjekt drží kapitál vydaný jiným subjektem v téže skupině. Použití na individuální úrovni pak pomáhá orgánům dohledu zaručit, že je kapitál odpovídajícím způsobem rozdělen v rámci skupiny a že je k dispozici na ochranu úspor nebo investic.

[5] Rámec Basilejského výboru pro bankovní dohled z června 2006 – Basilej II: Mezinárodní konvergence měření kapitálu a kapitálových standardů: revidovaný rámec – úplné znění.

Konsolidované použití umožňuje příslušným orgánům dohlížet na finanční subjekty, které nepodléhají přímému dohledu na individuálním základě. Rozsah konsolidace zahrnuje všechny subjekty, které provádějí činnosti bankovní nebo finanční povahy, včetně těch, které nejsou kvalifikovány jako instituce, např. společnosti spravující aktiva, platební instituce nebo finanční holdingové společnosti. Na druhé straně použití obezřetnostních požadavků na individuálním základě pomáhá příslušným orgánům lépe odhalovat rizika uvnitř skupiny, která nelze odhalit pouze prostřednictvím konsolidovaného použití.

2.2. Výjimky z obecného pravidla

Ze zásady dohledu na dvou úrovních existují následující výjimky:

– příslušné orgány v členském státě mohou dceřiný podnik nebo jeho mateřský podnik na individuálním základě osvobodit od požadavků týkajících se solventnosti, pokud jsou dceřiný podnik a jeho mateřský podnik usazeny v daném členském státě, podléhají dohledu na konsolidovaném základě a vztahuje se na ně stejný rámec pro řízení rizik, a to bez překážek, které by bránily převodu prostředků za podmínek stanovených v článku 7 nařízení CRR; tuto výjimku lze podle čl. 109 odst. 1 směrnice CRD rozšířit na obezřetnostní požadavky stanovené v článcích 74 až 96 směrnice CRD,

– příslušné orgány v členském státě mohou ústřední subjekt a úvěrové instituce, které jsou k tomuto ústřednímu subjektu trvale přidruženy, osvobodit od povinnosti dodržovat všechny obezřetnostní požadavky na individuálním základě, jestliže jsou splněny podmínky stanovené v článku 10 nařízení CRR; tuto výjimku lze rozšířit na požadavky týkající se vnitřně stanoveného kapitálu podle čl. 108 odst. 1 směrnice CRD,

– příslušné orgány mohou na individuálním základě osvobodit mateřskou instituci a její dceřiný podnik od požadavků týkajících se solventnosti a poskytování informací (s výjimkou požadavků ohledně páky) tím, že povolí mateřskému podniku, aby začlenil svůj dceřiný podnik do výpočtu svých požadavků týkajících se solventnosti, jestliže jsou splněny podmínky stanovené v článku 9 nařízení CRR,

– příslušné orgány mohou na individuálním základě osvobodit skupinu institucí od požadavků na likviditu a vykonávat nad nimi dohled jako nad jedinou podskupinou pro účely likvidity, jestliže jsou splněny podmínky stanovené v článku 8 nařízení CRR[6]; tuto výjimku lze rovněž uplatnit na instituce, které jsou členy téhož institucionálního systému ochrany, a instituce, které jsou propojeny vztahem ve smyslu čl. 12 odst. 1 směrnice 83/349/EHS, pokud splňují podmínky stanovené v čl. 113 odst. 6 nebo 7 nařízení CRR,

– podle čl. 6 odst. 4 a 5 nařízení CRR investiční podniky s omezeným povolením k poskytování investičních služeb na individuálním základě nepodléhají požadavkům týkajícím se likvidity a páky; příslušné orgány mohou rovněž na individuálním základě osvobodit jakýkoli investiční podnik od povinnosti dodržovat požadavky na likviditu s ohledem na povahu, rozsah a složitost jeho činností; ustanovení čl. 11 odst.

[6] Pokud instituce mají povolení v několika členských státech, příslušné orgány těchto různých členských států musejí dosáhnout společné dohody podle čl. 8 odst. 3 a článku 21 nařízení CRR.

3 nařízení CRR rozšiřuje tuto výjimku na požadavky na likviditu na konsolidovaném základě, pokud skupina sestává pouze z investičních podniků,

– podle článku 16 nařízení CRR je skupině investičních podniků dovoleno nedodržovat požadavky na pákový poměr na konsolidovaném základě, pokud jsou všechny subjekty ve skupině investičními podniky a nepodléhají požadavkům na pákový poměr na individuálním základě,

– podle článku 15 nařízení CRR a čl. 108 odst. 1 směrnice CRD může orgán vykonávající dohled na konsolidovaném základě osvobodit skupinu investičních podniků od povinnosti dodržovat požadavky týkající se kapitálu a interního postupu pro hodnocení kapitálové přiměřenosti, pokud skupina nezahrnuje úvěrové instituce a všechny investiční podniky ve skupině provozují omezené investiční činnosti nebo služby,

– podle čl. 6 odst. 3 nebo článku 13 nařízení CRR se od žádné instituce, která je součástí obezřetnostní konsolidace, s výjimkou významných dceřiných podniků, nevyžaduje, aby na individuálním základě splňovala požadavky ohledně poskytování informací; instituce jsou osvobozeny od požadavků na poskytování informací na konsolidovaném základě, pokud rovnocenné poskytování informací na konsolidovaném základě provádí mateřský podnik usazený ve třetí zemi,

– podle čl. 6 odst. 2 nařízení CRR se od žádné instituce, která je zahrnuta do obezřetnostní konsolidace, nevyžaduje, aby na individuálním základě uplatňovala obezřetnostní přístupy stanovené v článcích 89, 90 a 91 nařízení CRR na kvalifikovanou účast v podnicích, které provozují nefinanční činnosti,

– subjekty v bankovní skupině mohou být za určitých okolností, které jsou popsány v článku 19 nařízení CRR, vyňaty z obezřetnostní konsolidace.

2.3. Zdůvodnění výjimek

Osvobození institucí, které patří do bankovní skupiny, od požadavků týkajících se solventnosti na individuálním základě podle článků 7, 9 a 10 nařízení CRR je odůvodněné, jestliže lze tyto instituce považovat za jediný subjekt. Taková situace může nastat v případě, že všechny subjekty ve skupině jsou propojeny prostřednictvím silných vztahů kontroly a na konsolidovaném základě na ně dohlíží stejný orgán, přičemž se na ně zároveň vztahuje celoskupinový rámec pro řízení rizik s pevnými závazky v rámci skupiny, jenž neobsahuje překážky bránící pohybu kapitálu. V takové situaci použití obezřetnostních požadavků na individuálním základě nepřidává hodnotu dohledu na základě konsolidovaném.

Osvobození institucí, které patří do bankovní skupiny, od požadavků na likviditu na individuálním základě podle článku 8 nařízení CRR pomáhá usnadnit celoskupinové řízení rizika likvidity a zabraňuje zadržování zdrojů likvidity v důsledku omezení vnitřních převodů likvidity v rámci skupiny, k čemuž by došlo při použití požadavků na likviditu na každou instituci v bankovní skupině.

Vynětí institucí, které patří do bankovní skupiny, z obezřetnostní konsolidace podle článku 19 nařízení CRR je považováno za vhodné, pokud mateřské subjekty čelí omezením, která jim ve značné míře brání v tom, aby vykonávaly mateřská práva nad dceřinými podniky, nebo pokud

se činnosti prováděné určitým subjektem ve skupině natolik liší od činností jiných subjektů ve skupině, že jeho začlenění neposkytuje orgánům dohledu správnou představu o bankovní skupině.

Výjimky podle čl. 6 odst. 3 a článku 13 nařízení CRR vycházejí ze zásady, že požadavek, aby nevýznamné dceřiné podniky zveřejňovaly obezřetnostní informace na individuální úrovni, nijak výrazně nepřispívá k tržní disciplíně, neboť obezřetnostní informace již byly zveřejněny na úrovni skupiny.

Výjimky podle čl. 6 odst. 4 a 5 a článku 16 nařízení CRR vycházejí ze skutečnosti, že ukazatele likvidity a pákový poměr se podle původního záměru Basilejského výboru pro bankovní dohled měly vztahovat na úvěrové instituce, a nikoli na investiční podniky, aniž by se zohlednila specifika činností a služeb, které investiční podniky provozují a poskytují.

Výjimka podle článku 15 nařízení CRR má zamezit tomu, aby skupiny investičních podniků s omezeným poskytováním investičních služeb nebo činností byly nepřiměřeně zatěžovány kapitálovými požadavky. Aby však byla zachována solventnost těchto finančních skupin, je udělení této výjimky podmíněno splněním dodatečných podmínek, které se týkají výpočtu kapitálových požadavků, kapitálu a interní kontroly.

2.4. Uplatnění výjimek v EU

Uplatňování některých výjimek v EU je podle všeho poměrně omezené:

- pouze 5 z 28 členských států uděluje výjimku podle článku 7 nařízení CRR,
- pouze tři členské státy povolují mateřským institucím konsolidovat dceřiné podniky v souladu s článkem 9 nařízení CRR,
- pouze malý počet subjektů ve skupině je vyňat z obezřetnostní konsolidace podle článku 19 nařízení CRR,
- pouze dva členské státy osvobozují instituce od požadavků týkajících se správy a řízení, odměňování a řízení rizik podle čl. 109 odst. 1 směrnice CRD.

Výjimka podle článku 8 nařízení CRR se vztahuje na přeshraniční případy teprve od 1. ledna 2015.

Naopak odchylka podle článku 10 nařízení CRR pro kooperativní sítě je uplatňována v poměrně velké míře, neboť tuto výjimku využívá velký počet ústředních subjektů a přidružených úvěrových institucí nejméně v šesti členských státech, což jim následně umožňuje získat osvobození od požadavků týkajících se interního postupu pro hodnocení kapitálové přiměřenosti podle čl. 108 odst. 1 směrnice CRD.

Ačkoli se může zdát, že výjimky nemají tak zásadní význam, mohou silně ovlivňovat strukturu a vnitřní organizaci bankovních skupin v EU a také způsob, jímž příslušné orgány na tyto bankovní skupiny dohlížejí. Změny stávajících pravidel by mohly vést k potenciálně dalekosáhlým úpravám a institucím, příslušným orgánům a orgánu EBA by v jejich důsledku mohly vzniknout značné náklady. Může však být užitečné režim odchylek v budoucnosti

přezkoumat, aby se zohlednily zkušenosti s uplatňováním požadavku krytí likvidity a jednotného mechanismu dohledu.

3. PROBLÉMY, KTERÉ BYLY ZJIŠTĚNY V SOUVISLOSTI S PRAVIDLY, JEŽ UPRAVUJÍ ÚROVNĚ POUŽITÍ OBEZŘETNOSTNÍCH POŽADAVKŮ

Z analýzy pravidel, která upravují úrovně použití obezřetnostních požadavků, vyplývají následující rozdíly, nesrovnalosti a otázky týkající se výkladu, které zasluhují další pozornost.

3.1. Rozdíly mezi odchylkami uplatňovanými na úvěrové instituce a investiční podniky

Nevztahuje-li se na ně výjimka, úvěrové instituce a investiční podniky podléhají obezřetnostním požadavkům jak na individuální, tak na konsolidované úrovni. Režim odchylek však není u obou druhů institucí stejný. Na rozdíl od úvěrových institucí mohou být investiční podniky osvobozeny od povinnosti dodržovat požadavky týkající se likvidity a omezení ohledně páky na individuálním základě podle článku 6 nařízení CRR, aniž by musely splnit specifické podmínky. Na rozdíl od úvěrových institucí mohou příslušné orgány podle čl. 11 odst. 3, článku 15 nebo článku 16 nařízení CRR osvobodit skupiny investičních podniků od povinnosti dodržovat obezřetnostní požadavky na konsolidovaném základě.

Vzhledem k velikosti, povaze jejich činnosti a jejich rizikovým profilům může být užitečné stanovit pro investiční podniky mírnější pravidla. Proto bude důležité zjistit, zda by takovéto odlišné zacházení mohlo mít nepříznivé účinky. Komise přezkoumá režim odchylek, který se vztahuje na investiční podniky, v rámci celkového přezkumu celého obezřetnostního režimu, jenž se vztahuje na investiční podniky, který musí Komise podle čl. 508 odst. 2 a 3 nařízení CRR provést v roce 2015.

3.2. Do pravidel nejsou začleněny aspekty řešení krizí

Podmínky pro osvobození institucí od povinnosti dodržovat obezřetnostní požadavky na individuálním základě neberou v potaz aspekty řešení krizí. Tyto podmínky by mohly být přezkoumány s přihlédnutím k novým požadavkům, které zavedla směrnice 2014/59/EU[7] (dále jen „BRRD“), aby byla zachována soudržnost mezi řešením krizí bank a způsobem, jímž je vykonáván dohled nad bankovními skupinami. Při posuzování toho, zda existují překážky, které brání volnému pohybu finančních prostředků v rámci bankovní skupiny, by zejména mohla být zohledněna existence dohody o vnitroskupinové finanční podpoře popsané v kapitole III hlavy II směrnice BRRD.

3.3. Existence odchylek s nevhodným rozsahem použití

V souladu s čl. 109 odst. 1 směrnice CRD mohou příslušné orgány na individuálním základě osvobodit instituce od obezřetnostních požadavků stanovených v článcích 74 až 96 směrnice CRD. Články 74 až 96 však pokrývají základní obezřetnostní požadavky, např. zavedení

[7] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/59/EU ze dne 15. května 2014, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 82/891/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU a 2013/36/EU a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 190).

odolných systémů správy a řízení, účinného procesu řízení rizik a spolehlivých mechanismů vnitřní kontroly. Příslušné orgány proto nejsou ochotné tuto výjimku udělovat, protože zmíněné požadavky se považují za základní předpoklad pro účinný obezřetnostní dohled. Proto je obezřetnější omezit působnost této výjimky, pokud použití těchto požadavků na individuálním základě není zásadní a lze je odpovídajícím způsobem nahradit použitím na základě konsolidovaném.

Kromě toho článek 9 nařízení CRR neumožňuje osvobodit instituce od požadavků týkajících se páky, což je povoleno podle článku 7 nařízení CRR. Mohlo by být užitečné zvážit možnost lepšího sladění těchto dvou článků.

3.4. Neúplné podmínky pro uplatnění výjimek

Mateřské instituce a jejich dceřiné podniky lze osvobodit od obezřetnostních požadavků na individuálním základě podle článku 7 nařízení CRR, jsou-li splněny určité podmínky stanovené v uvedeném článku. Mohlo by však být užitečné doplnit stávající podmínky těmito dalšími specifikacemi:

– pokud má mateřský podnik moc vydávat dceřiným podnikům závazné pokyny, mělo by se předpokládat, že mezi mateřským podnikem a dceřinými podniky existuje vztah kontroly; takováto podmínka již existuje podle článku 10 nařízení CRR,

– pokud je jak v mateřském podniku, tak podnicích dceřiných zaveden jednotný a integrovaný rámec pro řízení rizik, lze předpokládat, že v dceřiných podnicích je uplatňován rámec mateřského podniku pro řízení rizik.

3.5. Nesoulad mezi pravidly pro výjimky ve směrnici CRD a nařízení CRR

Proces dohledu a hodnocení se použije na stejné úrovni, na jaké se používají obezřetnostní požadavky stanovené v nařízení CRR. Jelikož východiskem procesu dohledu a hodnocení je interní postup pro hodnocení kapitálové přiměřenosti podle článku 73 směrnice CRD a proces dohledu a hodnocení se vztahuje na povinnosti stanovené v článcích 74 až 96 směrnice CRD, úroveň použití obezřetnostních požadavků stanovených v článcích 108 a 109 směrnice CRD může být příčinou těchto nesrovnalostí:

– interní postup pro hodnocení kapitálové přiměřenosti a obezřetnostní požadavky stanovené v článcích 74 až 96 směrnice CRD se nemusejí používat na stejné úrovni, pokud jsou instituce osvobozeny podle čl. 108 odst. 1 nebo čl. 109 odst. 1 směrnice CRD,

– od institucí, na které se vztahuje odchylka podle článku 8 nebo 9 nařízení CRR, se může vyžadovat, aby na individuálním základě uplatňovaly obezřetnostní pravidla stanovená v článcích 73 až 96,

– pro udělení výjimky podle čl. 108 odst. 1 směrnice CRD není rozhodující udělení výjimky podle článku 10 nařízení CRR, což znamená, že úvěrové instituce, které jsou trvale přidružené k ústřednímu subjektu, mohou být osvobozeny od kapitálových požadavků na individuálním základě a zároveň podléhat požadavkům týkajícím se vnitřně stanoveného kapitálu,

– instituce, které patří do bankovních skupin, nemusejí provádět interní postup pro hodnocení kapitálové přiměřenosti na individuálním základě, i když na této úrovni podléhají solventnostním požadavkům.

Úrovně použití interního postupu pro hodnocení kapitálové přiměřenosti a obezřetnostních pravidel pro systémy správy a řízení, řízení rizik a zásady odměňovaní podle článků 108 a 109 směrnice CRD by proto mohly být sladěny s úrovněmi použití jiných obezřetnostních požadavků stanovených v nařízení CRR a směrnici CRD. Požadavek, aby každá instituce ve velké bankovní skupině prováděla interní postup pro hodnocení kapitálové přiměřenosti, by však mohl být považován za přílišnou zátěž, a to zejména v případě institucí, které nejsou ve vztahu ke zbytku skupiny významné. Společně s požadavky ohledně postupu pro hodnocení kapitálové přiměřenosti na konsolidovaném základě, jsou-li použitelné, by se proto tento postup mohl uplatňovat na individuálním základě na jakoukoli instituci včetně těch, které patří do bankovních skupin, kromě případů, kdy příslušné orgány využijí odchylky podle článků 7, 9 nebo 10 nařízení CRR, přičemž zohlední význam instituce ve vztahu ke zbytku skupiny.

3.6. Nedostatečné sledování subjektů, které jsou vyňaty z působnosti obezřetnostních požadavků

Bankovní skupiny mohou podle čl. 19 odst. 1 nařízení CRR vyloučit subjekty ve skupině z působnosti obezřetnostních požadavků, aniž by se obrátily na své příslušné orgány. Mohlo by však být vhodné posoudit náklady a přínosy spojené s požadavkem, aby bankovní skupiny oznamovaly použití výjimky podle zmíněného článku svým příslušným orgánům, aby tyto orgány mohly bankám před vynětím podniků udělovat povolení a sledovat počet subjektů a objem aktiv, na které se výjimka vztahuje.

3.7. Identifikované problémy týkající se výkladu

3.7.1. Riziko různého výkladu, pokud jde o způsob, jak na konsolidovaném základě používat pravidla odměňování

Ustanovení čl. 92 odst. 1 směrnice CRD vyžaduje, aby příslušné orgány zajistily, že se zásady a pravidla odměňování stanovené v článcích 92 až 95 směrnice CRD uplatní na úrovni skupiny, mateřské společnosti a dceřiných společností, včetně těch, které byly vytvořeny v offshore finančních centrech. 67. bod odůvodnění směrnice CRD objasňuje, že je to v zájmu ochrany a podpory finanční stability v rámci Unie a zamezení případnému obcházení požadavků stanovených ve směrnici CRD.

Řada požadavků týkajících se odměňování stanovených v článku 92 směrnice CRD se vztahuje pouze na zaměstnance, jejichž činnosti mají podstatný dopad na celkový rizikový profil dané instituce. Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014[8] stanoví kritéria pro určení takových zaměstnanců na úrovni skupiny, mateřské společnosti a dceřiných společností.

[8] Viz článek 1 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 604/2014 ze dne 4. března 2014, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/36/EU, pokud jde o regulační technické normy týkající se kvalitativních a vhodných kvantitativních kritérií k určení kategorií zaměstnanců, jejichž pracovní činnosti mají podstatný vliv na rizikový profil instituce (Úř. věst. L 167, 6.6.2014, s. 30).

Požadavky týkající se odměňování se navíc podle čl. 92 odst. 2 směrnice CRD mají uplatňovat způsobem a v rozsahu, který odpovídá velikosti, vnitřní organizaci a povaze institucí a rozsahu a složitosti jejich činností. Aktualizované pokyny orgánu EBA k uplatňování pravidel odměňování budou obsahovat další pokyny k působnosti pojmu „skupiny“ a k uplatňování zásady proporcionality, což pomůže řešit rizika různého výkladu a uplatňování pravidel odměňování.

Rovněž je třeba poznamenat, že čl. 161 odst. 2 směrnice CRD stanoví, že Komise v úzké spolupráci s orgánem EBA do 30. června 2016 přezkoumá ustanovení o odměňování. Tento přezkum kromě jiných prvků posoudí účinnost, provádění a prosazování ustanovení o odměňování a určí případné mezery vyplývající z uplatnění zásady proporcionality.

3.7.2. Riziko různého výkladu podmínek pro použití výjimek

Instituce mohou být v souladu s články 7, 8 nebo 9 nařízení CRR osvobozeny od požadavků týkajících se solventnosti nebo likvidity, pokud nic nebrání pohybu finančních prostředků. Pro orgány dohledu však může být obtížné takové překážky určit. Objasnění této problematiky by mohlo pomoci posílit sbližování postupů dohledu týkajících se používání výjimek. Obecněji vzato, pro podmínky stanovené v uvedených třech článcích, zejména v článku 8 nařízení CRR, by mohlo být užitečné, pokud by se podrobněji stanovilo, jak lze snížit riziko různého výkladu dané otázky různými orgány.

3.7.3. Nejasné zacházení s institucemi, které mají účast ve finančních subjektech usazených v třetích zemích

Článek 22 nařízení CRR a čl. 108 odst. 4 směrnice CRD stanoví, že dceřiná instituce, která má účast ve finančním subjektu usazeném v třetí zemi, uplatňuje na subkonsolidovaném základě požadavky týkající se kapitálu a velkých expozic, jakož i pravidla týkající se kvalifikované účasti a interního postupu pro hodnocení kapitálové přiměřenosti. Avšak účel zmíněných dvou článků lze vykládat řadou způsobů. Proto by zacházení s institucemi, jež mají účast ve finančních subjektech usazených v třetích zemích, mohlo být objasněno.

4. ZÁVĚR

V návaznosti na zprávu se nezdá vhodné navrhovat změny stávajících pravidel, neboť Komise potřebuje důkladněji zvážit, zda a jak by měly být tyto výjimky a podmínky jejich používání zachovány. Některé z těchto úvah budou obzvláště příhodné v kontextu jednotného mechanismu dohledu. Jelikož jsou navíc některá pravidla nová nebo dosud nebyla ve větší míře uplatňována, je třeba nejprve získat zkušenosti s jejich uplatňováním, aby Komise mohla pečlivě posoudit, zda je možné stávající pravidla změnit.

Rovněž dříve než se bude zvažovat možnost změny pravidel, která se vztahují na investiční podniky, jeví se obzvláště důležité zohlednit závěry zprávy o obezřetnostním režimu pro evropské investiční podniky, kterou Komise vydá v souladu s čl. 508 odst. 2 a 3 nařízení CRR.

Úvahy Komise o tom, zda by byly vhodné změny v uplatňování režimu obezřetnostních požadavků v bankovnictví, budou rovněž čerpat ze zkušeností, které příslušné orgány získají při provádění požadavku krytí likvidity a uplatňování ustanovení směrnice BRRD.